

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»**

ВИДАВНИЧО-ПОЛІГРАФІЧНИЙ ІНСТИТУТ

**ГО «НАУКОВО-ТЕХНІЧНЕ ОБ'ЄДНАННЯ
ПОЛІГРАФІСТІВ»**

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

**19-ї МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
СТУДЕНТІВ І АСПІРАНТІВ
«ДРУКАРСТВО МОЛОДЕ»**

**КИЇВ
2019**

Організаційний комітет

Голова — Петро Киричок, д.т.н., професор, проректор з науково-педагогічної роботи КПІ ім. Ігоря Сікорського
Володимир Баглай — генеральний директор Банкотно-монетного двору НБУ
Олена Величко — д.т.н., професор, зав. кафедри репрографії ВПІ КПІ ім. Ігоря Сікорського
Світлана Гавенко — д.т.н., професор, зав. кафедри, Українська академія друкарства
Юрій Ганжуров — д.п.н., професор, зав. кафедри МВПК ВПІ КПІ ім. Ігоря Сікорського
Наталія Жукова — доктор культурології, професор, зав. кафедри графіки ВПІ КПІ ім. Ігоря Сікорського
Тетяна Киричок — д.т.н., професор, директор ВПІ КПІ ім. Ігоря Сікорського
Олексій Кононенко — начальник відділу видавничої справи Держкомтелерадіо України
В'ячеслав Ловейкін — д.т.н., професор, зав. кафедри, Національний університет біоресурсів і природокористування України
Володимир Олійник — к.т.н., доцент
Naci Yakup Öztuna — PhD, Professor, Acting Dean, Faculty of Fine Arts, Dokuz Eylül University (Izmir, Turkey)
Георгій Петрішвілі — д.т.н., професор, директор Інституту Поліграфії Варшавської політехніки
Іван Регей — д.т.н., професор, зав. кафедри, Українська академія друкарства
Тетяна Роїк — д.т.н., професор, в. о. зав. кафедри ТПВ ВПІ КПІ ім. Ігоря Сікорського
Ольга Тришук — д.н. із соц. ком., професор, зав. кафедри видавничої справи і редагування ВПІ КПІ ім. Ігоря Сікорського
Анатолій Шевчук — д.т.н., професор, зав. кафедри МАПВ ВПІ КПІ ім. Ігоря Сікорського

Секретаріат:

Оксана Зоренко — голова, к.т.н., доцент
Василь Скиба — вчений секретар,
Олена Галілейська, Дарина Топіха,
Анжеліка Філь, Марія Петрик

АДРЕСА КОНФЕРЕНЦІЇ:

03056, Київ-56, вул. Акад. Янгеля, 1/37,
Видавничо-поліграфічний інститут КПІ ім. Ігоря Сікорського.
Директор ВПІ, тел. 204-83-61, кафедра ТПВ, тел. 204-84-23,
електронна адреса: druk.molode.vpi.kpi.ua@gmail.com
сайт: <http://dm-conf.vpi.kpi.ua/>

Конференція «Друкарство молоде» входить до Переліку наукових конференцій з проблем вищої освіти і науки у 2019 р. згідно листа ДНУ «ІМЗО» № 22.1\10-3239 від 13.09.2018 р.

Видання здійснено за сприяння та спонсорської допомоги Громадської організації «Науково-технічне об'єднання поліграфістів»

Шановні молоді науковці! Шановні колеги!

Розвиток сучасної науки й техніки, поряд із спрощенням та синергією різноманітних технологічних рішень, активізує всі сфери людської діяльності та розширює можливості подальшого прогресу суспільства.

Програма 19-ої міжнародної науково-технічної конференції студентів і аспірантів «Друкарство молоде» традиційно присвячена висвітленню сучасних тенденцій розвитку видавничо-поліграфічної галузі: поліграфічних медіа- та цифрових технологій репродукування друкованих та електронних мультимедійних видань, матеріалознавства, менеджменту у видавничо-поліграфічній галузі, редагування, реклами і зв'язків із громадськістю, історії, дизайну, моделюванню та оформленню видань та паковань. Також, вже традиційно в межах конференції будуть представлені кращі наукові доробки із Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт зі спеціальності 186 Видавництво та поліграфія.

На нашому форумі заплановано виступи понад 120 доповідачів із різних вишів та наукових шкіл, що сприятиме появі нових комунікацій для молодих науковців та здобутті ними передових знань науково-технічного прогресу у сфері поліграфічних технологій.

Шановні колеги, молоді науковці, фахівці та всі причетні до видавничо-поліграфічної галузі, щиро вітаємо вас на нашій 19-й міжнародній науково-технічній конференції студентів і аспірантів «Друкарство молоде», бажаємо всім учасникам та їх науковим керівникам плідної роботи, цікавих доповідей та запитань, а також подальших наукових звершень!

Щиро Ваш
Голова організаційного
комітету,
Петро Киричок

VIII. ІСТОРІЯ ДРУКАРСТВА

УДК 655.3.022.11

© **Антоніна Миколенко**, магістрантка, ВПІ КПІ ім. Ігоря Сікорського, м. Київ, Україна, 2019 р.

Науковий керівник: Т. Г. Осипова, к.т.н., доцент, ВПІ КПІ ім. Ігоря Сікорського

**РУКОПИСНА КНИГА АНГЛІЇ,
ЯК ВИТВІР МИСТЕЦТВА**

The purpose of the research was to determine the peculiarities of the compositional construction of the type pages in English manuscripts using the schemes of Jan Tschichold.

So it was discovered that the most popular variant is the extended format of the book.

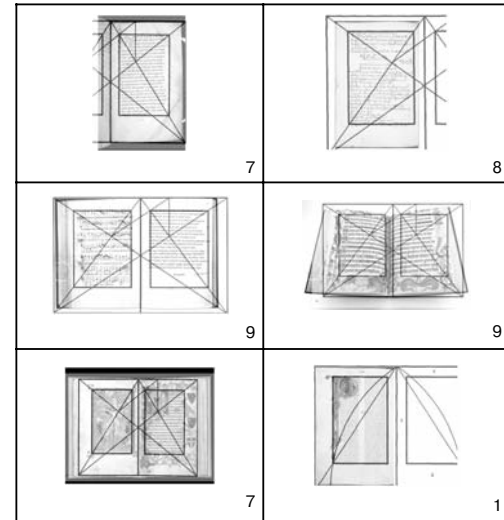
Перші рукописні книги — латинські манускрипти — з'явилися в Британії в I–II ст. н.е. Перші книжкові майстерні були створені в монастирях Ірландії та Уельсу в VI–VII ст. Розквіт виробництва рукописної книги відноситься до XIV ст. Серед рукописних книг поширилися твори священників, Біблія, історична поема «Беовульф», лицарські романи, повчальна церковна поезія, розповіді про життя святих, підручники, юридичні вигадання, історичні хроніки. Багато раз переписувалися вигадання Дж. Чосера [1].

Рукописні книжки Англії досліджувалися істориками в контексті історичних подій, мистецтвознавцями в контексті цінності як витвору мистецтва. Також існують каталоги з підбіркою інформації щодо таких книжок для колекціонерів. Типограф, дизайнер Ян Чіхольд вивчав рукописні та друквані книжки саме з точки зору побудови полоси складання. Але він не робив акцент на якусь країну, він дослідив та систематизував усі варіанти схеми побудови полоси.

Метою дослідження було визначити особливості композиційної побудови полос складання в рукописних книжках Англії від початку використання I–II ст. до XIV ст. Задля цього було взяті сторінки більш ніж 30 рукописних книг.

Для визначення композиційної побудови полоси складання рукописних книг було використано схеми запропоновані Яном Чіхольдом в його книзі «Облик книги» [2]. У процесі дослідження 13 варіантів схем по черзі поєднувались з полоєю складання видання й визначалась відповідність одній зі схем. Ті варіанти композиційної побудови полоси складання, що найбільш часто зустрічаються, наведено у таблиці.

Варіанти композиційної побудови полоси складання

Для оформлення таких книжок характерним є використання орнаментів та візерунків на полях, ілюстрації, навіть у найбільш суворому оформленні присутні чорно-білі буквиці.

Таким чином можна відзначити, що схема № 9 найбільш поширена на цій території. Це розширений формат книжки, сторони якого співвідносяться як 3:4, внутрішнє й верхнє поля доволі маленькі, а зовнішнє й особливо нижнє дуже широкі. На схемах 1 та 7, що посідають друге місце за популярністю, формати й полоси складання навпаки видовжені, хоча внутрішнє поле так само дуже маленьке, а нижнє дуже велике. Найменш поширені схеми побудови полос складання у квадратних, горизонтальних форматах та тих, що між видовженими та середніми.

Література

1. Рукописная книга в Англии [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://maxbooks.ru/berabum/shomrak06.htm>.
2. Чихольд Я. Облик книги / Я. Чихольд. Москва: Книга, 1979. 239 с.

УДК 655.3.022.11

© **Софія Малашенко**, магістрантка, ВПІ КПІ ім. Ігоря Сікорського, м. Київ, Україна, 2019 р.

Науковий керівник: Т. Г. Осипова, к.т.н., доцент, ВПІ КПІ ім. Ігоря Сікорського

РУКОПИСНА КНИГА В АНГЛІЇ

Design of English handwritten book, many stages have passed. Given the fact that the book became more and more popular, it grew on the book market. To create a harmonious book artists have used carefully and tested schemes to create manuscripts. So appeared and were distributed to certain canons to create manuscripts. So after the inventions of such schemes, it was possible to save time for the invention of the correct text placement, the harmony of the proportions of the format and the bandwidth.

Книга в епоху Середньовіччя все більше стає об'єктом суспільної уваги. В оформленні з'являються герби, урочисті присвяти, екслібриси, розкішні оклади, що додає книзі статус престижної речі. Крім того сформувалося ренесансне ставлення до книги, що виражалося в тому, що книга сприймалася не тільки як хранитель божественної мудрості, а й як носій інформації про навколишній світ. Особливе місце в розвитку книжкового мистецтва доби Середньовіччя займає рукописна книга Англії. Основною метою дослідження є аналіз архітекτονіки англійської рукописної книги.

Внутрішнє оформлення англійської рукописної книги, пройшло багато етапів. З огляду на це, книга отримувала все більшу популярність та все більше поширювалась, попит зростав на книжковому ринку. Для створення гармонічної книги, митці користувались вираженими та перевіреними схемами для створення рукописних книг. Отже з'явилися та були поширені певні канони, щодо створення рукописної книги, як об'єкта дослідження — англійської рукописної книги.

Для раннього Середньовіччя характерне використання англосакського півунціалу, а згодом каролінгського мінускула та готичного письма, застосування в шрифтових композиціях ініціалу, який виконував ілюстративну та інформаційну функції. Визначено використання двох варіантів оформлення тексту — це одноколонкове розміщення тексту, з широкими полями, рамками, орнаментом та двоколонкове.

Отже, згідно з дослідженням, стає зрозуміло, що гармонія між розмірами сторінки та набраної полоси виникає завдяки однорідності їх пропорцій. Саме тому було розроблено певні схеми або канони, які давали змогу органічно та правильно розмістити всі елементи, так щоб це було естетично та читабельно. Винайшовши такі схеми, можна було зекономити час на винайденні правильного розміщення тексту, гармонії пропорцій формату та полоси складання.

